

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 15P/14/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623202226
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6623202226.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou A. B. C. D. o veci starostlivosti o maloleté dieťa: E. F. A., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka G. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, XXX XX I., prechodne bytom C. J., XXX XX B. a otec K. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, XXX XX I., o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a zmene úpravy výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd schvaľuje dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu v nasledovnom znení:

Maloletá E. F. A., narodená XX.XX.XXXX sa zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch striedania tak, že matka G. A., narodená XX.XX.XXXX sa z a v ä z u j e zabezpečovať osobnú starostlivosť maloletej každý nepárny týždeň od nedele, ktorá predchádza začiatku nepárneho týždňa od 16.00 hod. do nasledujúcej nedele do 16.00 hod. a otec K. A., narodený XX.XX.XXXX sa z a v ä z u j e zabezpečovať osobnú starostlivosť maloletej každý párný týždeň od nedele, ktorá predchádza začiatku párneho týždňa od 16.00 hod. do nasledujúcej nedele do 16.00 hod. Miestom odovzdávania a preberania maloletej E. F. A. je bydlisko odovzdávajúceho rodiča.

Každý z rodičov sa z a v ä z u j e v stanovenom čase odovzdať maloletú do osobnej starostlivosti druhého rodiča s jej osobnými vecami a riadne ju na stretnutie pripraviť.

Každý z rodičov je oprávnený a povinný maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, a to počnúc od 13.09.2023, sa rodičom vyživovacia povinnosť neurčuje.

II. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 21P/46/2020-30 zo dňa 24.08.2020, právoplatný dňa 25.09.2020 a vykonateľný dňa 11.09.2020 v časti o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a úprave výživného na maloleté dieťa.

III. Rodičom maloletého dieťaťa G. A., narodenej XX.XX.XXXX a K. A., narodenému XX.XX.XXXX sa u k l a d á povinnosť podrobiť sa rodičovskej terapii a odbornému poradenstvu u psychologičky A. L. M. s miestom výkonu činnosti A. C. XXXX/XX, B., a to po dobu 12 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. V rámci konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletú E. F. A. súd rozhodoval o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Naposledy bolo vo veci maloletej rozhodnuté rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 21P/46/2020-30 zo dňa 24.08.2020, právoplatný dňa 25.09.2020 a vykonateľný dňa 11.09.2020, ktorým súd manželstvo rodičov maloletého dieťaťa (G. A. a K. A.) rozviedol (výrok I. rozsudku) a maloletá E. F. A. bola na čas po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá nadobudla oprávnenie maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. N. K. A. bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej E. F. výživným vo výške 100,-Eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, so splatnosťou výživného k rukám matky vždy predom do 25. dňa toho ktorého mesiaca. Styk otca s maloletým dieťaťom na neupravil (výrok II., III., IV. a V. rozsudku).

2. Na pojednávaní dňa 25.03.2024 sa rodičia dohodli na úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu E. F. A., obsah dohody je súčasťou zápisnice o pojednávaní, uzavretie rodičovskej dohody rodičia maloletej potvrdili vlastnoručným podpisom na prílohe k zápisnici (č. I. 239). V zmysle tejto dohody sa maloletá E. F. A. zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch striedania tak, že matka G. A. sa zaviazala zabezpečovať osobnú starostlivosť maloletej každý nepárny týždeň od nedele, ktorá predchádza začiatku nepárneho týždňa od 16.00 hod. do nasledujúcej nedele do 16.00 hod. a otec K. A. sa zaviazal zabezpečovať osobnú starostlivosť maloletej každý párny týždeň od nedele, ktorá predchádza začiatku párneho týždňa od 16.00 hod. do nasledujúcej nedele do 16.00 hod. Miestom odovzdávania a preberania maloletej E. F. A. je bydlisko odovzdávajúceho rodiča. Každý z rodičov sa zaviazal v stanovenom čase odovzdať maloletú do osobnej starostlivosti druhého rodiča s jej osobnými vecami a riadne ju na stretnutie pripraviť. Každý z rodičov je oprávnený a povinný maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, a to počnúc od 13.09.2023, sa rodičom vyživovacia povinnosť neurčuje.

3. Rodičia žiadali uvedenú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej E. F. A. schváliť.

4. Kolízny opatrovník mal za to, že dohoda rodičov je uzavretá v záujme maloletého dieťaťa, preto navrhol súdu predmetnú dohodu schváliť.

5. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

6. Podľa § 24 ods. 1 až 3 zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o spoločnú osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem a ak obidvaja rodičia súhlasia so spoločnou osobnou starostlivosťou o dieťa, súd môže zveriť dieťa do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

7. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

8. Podľa § 24 ods. 5 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

9. Podľa § 24 ods. 6 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

10. Podľa § 25 ods. 1 a 2 zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

11. Podľa § 26 zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 28 ods. 1 zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

16. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh.

19. Podľa § 78 ods. 2 zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

20. Na pojednávaní rodičia uzavreli dohodu v znení ako je uvedené v zápisnici z pojednávania a v odseku 2 odôvodnenia tohto rozsudku. Vykonaným dokazovaním mal súd za to, že dohoda rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je uzavretá v súlade so zákonom (zákon o rodine), zohľadňuje závery znaleckého posudku podané znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, poradenská psychológia K. A. O., K. a zároveň predstavuje usporiadanie vzťahov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom takým spôsobom, ktoré sa v čase rozhodnutia súdu realizuje a maloletému dieťaťu vyhovuje. Preto súd aj na základe vyjadrenia kolízneho opatrovníka dospel k záveru, že uzavretá rodičovská dohoda je v záujme maloletého dieťaťa a predmetnú dohodu schválil.

21. Schválením dohody rodičov došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 21P/46/2020-30 zo dňa 24.08.2020, právoplatného dňa 25.09.2020 a vykonateľného dňa 11.09.2020 v časti o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a úprave výživného na maloleté dieťa.

22. Podľa § 37 ods. 2 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

23. Výrokom III. rozsudku bola rodičom uložená povinnosť podrobiť sa rodičovskej terapii a odbornému poradenstvu u psychologičky A. L. M. s miestom výkonu činnosti A. C. XXXX/XX, B., a to po dobu 12 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, nakoľko z dosiaľ vykonaného dokazovania je zrejmé, že medzi rodičmi dlhodobo pretrvávajú komunikačné problémy, kedy rodičia nedokážu dospieť k dohode ohľadne riešenia bežných, každodenných potrieb maloletého dieťaťa a medzi ktorými opakovane dochádza ku konfliktným situáciám, ktorých svedkom je aj maloleté dieťa. Preto účastníci konania aj na základe odporúčania znalkyne K. A. O., K. v znaleckom posudku č. 77/2023 na pojednávaní dospeli k záveru, že je potrebné rodičom poskytnúť pomoc pri hľadaní vzájomnej dohody ohľadne starostlivosti o dieťa, poskytnúť im pomoc pri uľahčení, resp. úprave vzájomnej komunikácie, pomoc pri nastavení pravidiel fungovania rodiny a dosahovaní konsenzu rodičov ohľadom potrieb maloletého dieťaťa. Preto v tejto súvislosti súd v súlade s § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine uložil rodičom maloletého dieťaťa v zmysle odporúčania znalkyne povinnosť absolvovať u psychológa kurz rodičovskej terapie a poradenstva. Účelom psychologického poradenstva je u rodičov dosiahnuť zlepšenie vzájomných vzťahov a dospieť k vzájomnej dohode rodičov ohľadne určenia pravidiel fungovania rodiny v rámci starostlivosti o maloletá E. F. tak, aby táto prebiehala bez konfliktov.

24. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Podľa § 58 ods. 1 a 2 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O nároku štátu na náhradu trov konania a o výške náhrady trov konania štátu môže súd rozhodnúť samostatným uznesením aj po vydaní rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

26. V zmysle citovaného ustanovenia § 58, o nároku štátu na náhradu trov konania a o výške náhrady trov konania štátu sa rozhodne osobitným uznesením po rozhodnutí vo veci samej.

27. Po vyhlásení rozsudku účastníci konania zhodne uviedli, že sa vzdávajú práva podať voči rozsudku odvolanie.

28. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Podľa § 221 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), písomné vyhotovenie rozsudku nemusí obsahovať odôvodnenie, ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých strán alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania.

30. Podľa § 368 CSP, osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

31. Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Poučenie:

Proti výrokom II., III. a IV. tohto rozsudku odvolanie nie je prípustné, nakoľko sa účastníci konania po vyhlásení a odôvodnení rozsudku práva podať odvolanie výslovne vzdali podľa § 368 CSP.

Proti výroku I. tohto rozsudku, ktorým súd schválil dohodu rodičov, rodičia nie sú oprávnení podať odvolanie podľa § 122 CMP.

Kolízny opatrovník nie je oprávnený podať odvolanie proti výroku I. tohto rozsudku, nakoľko sa po jeho vyhlásení vzdal práva podať proti nemu odvolanie podľa § 368 CSP.

Podľa § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.